

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

Warszawa, 2 grudnia 2019 r.

DIH-4.709.22.2019.BP

DECYZJA DIH-IV/22/2109

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1930, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Barbary Czacharowskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Barbara Czacharowska „Delikatesy” od decyzji Warmińsko - Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie z 17 września 2019 r. (sygnatura: KŻ.8361.81.2019.MT), na podstawie której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 980 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt złotych) z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 19 lipca 2019 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646, z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Warmińsko - Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Olsztynie, zwany dalej również „*Warmińsko - Mazurskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Barbarę Czacharowską prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Barbara Czacharowska „Delikatesy”, zwaną dalej również „*Stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „*ustawą o informowaniu o cenach*”. Przedmiotowe pismo Strona odebrała 24 lipca 2019 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 1, 2 i 8 sierpnia 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Warmińsko - Mazurskiego WIIH, w sklepie „Delikatesy”, mieszczącym się w Ostródzie przy ul. Stępowskiego 25, należącym do Strony, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach produktów znajdujących się w ofercie handlowej, stwierdzając brak uwidocznionych cen jednostkowych w przypadku 239 partii produktów na 1800 artykułów znajdujących się w sprzedaży, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia

2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 8 sierpnia 2019 r. (nr akt kontroli: KŻ.8361.81.2019).

Strona pismem z dnia 22 sierpnia 2019 r. przedstawiła wyjaśnienia odnośnie braku cen jednostkowych oświadczając, że jest on spowodowany brakiem czasu pozwalającego na dostosowanie się do obowiązku wynikającego z ustawy o informowaniu o cenach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 28 sierpnia 2019 r., Warmińsko – Mazurski WIIH poinformował Stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na tego przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), zwanej dalej „kpa”, Strona została pouczona również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni.

W toku postępowania administracyjnego Strona pismem z dnia 3 września 2019 r. przedstawiła deklarację podatkową za rok 2018 oraz oświadczyła, że ma wątpliwości czy prawidłowo wykazano liczbę tych towarów, gdzie cena sprzedaży jest identyczna z ceną jednostkową.

Pismem z dnia 5 września 2019 r. Strona została zawiadomiona o zakończeniu postępowania administracyjnego. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 kpa Strona została pouczona o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni.

Warmińsko – Mazurski WIIH decyzją z 17 września 2019 r. (sygnatura: KŻ.8361.81.2019.MT), nałożył na w/w przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 980 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów w okresie 12 miesięcy. Decyzja została odebrana w dniu 19 września 2019 r.

Pismem z 20 września 2019 r. (data stempla 20 września 2019 r.), Strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od w/w decyzji, zarzucając, że ceny jednostkowe wprowadzają konsumenta w błąd, który „widząc niską cenę za 100 gr produktu – myśli iż to cena jednostkowa, przy kasie czuje się oszukany.”

Pismem z 8 października 2019 r., Prezes UOKiK poinformował Przedsiębiorcę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej

i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w należącej do przedsiębiorcy placówce handlowej, stwierdzono brak uwidocznionych cen jednostkowych w przypadku 239 partii produktów na 1800 artykułów znajdujących się w sprzedaży. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Warmińsko - Mazurski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 980 zł na w/w przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Strona wnosząc odwołanie zakwestionowała zamieszczanie cen jednostkowych sugerując, że wprowadzają one potencjalnych konsumentów w błąd co do ceny towarów jaką należy zapłacić.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Organ wskazuje, że ceny jednostkowe, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczą odpowiednio ceny za litr, metr sześcienny, kilogram, tonę, metr lub metr kwadratowy, stąd też jest wyrażona w sposób wykluczający pomyłkę, np. zł/kg, zł/m². Powyższy przepis jasno

wskazuje, że przeznaczeniem ceny jednostkowej nie jest informacja ile za konkretny towar należy zapłacić, lecz umożliwia ona konsumentowi porównanie towarów, które mogą być względem siebie substytutowe, ale sprzedawane są w różnych gramaturach lub ilościach. W przedmiotowej sprawie konsumenci zostali tej informacji pozbawieni, nie mieli więc oni w jakikolwiek sposób możliwości porównania towarów oferowanych do sprzedaży.

Organ zwraca przy tym uwagę, że Stronie jako podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, powinien być znany obowiązek uwidaczniania cen wynikający obecnie z ustawy o informowaniu o cenach. Subiektywne odczucia Strony co do tego obowiązku, nie mają przy tym znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nakładając karę pieniężną za naruszenie obowiązku informowania o cenach, organ opiera się na przesłankach wymiaru kary zawartych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, co wyklucza bezpodstawność i dowolność w wymiarze kary. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie ze stosowanym pomocniczo art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”¹, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, co również zostało uwzględnione przez organ I instancji.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej bierze się m.in. pod uwagę stopień naruszenia obowiązków. Przy rozpatrywaniu przedmiotowej przesłanki należy odwołać się do art. 4 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którym, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Cena należy do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów sprzedaży wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji przez konsumentów o zawarciu konkretnej umowy, zaś cena jednostkowa jest z kolei podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, brak uwidocznienia cen, pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych, uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie, utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy zauważyć, iż naruszenia polegające na braku cen jednostkowych stwierdzono w przypadku 239 produktów na 1800 znajdujących się w sprzedaży. W świetle powyższego, należy więc uznać, że stopień naruszenia jest znaczny.

Kolejną przesłanką wymiaru kary, jest dotychczasowa działalność podmiotu działającego na rynku. Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedsiębiorca w okresie

¹ dyrektywa 98/6/WE została wdrożona do polskiego prawodawstwa przepisami ustawy o informowaniu o cenach

12 miesięcy od dnia pierwszej kontroli, włączywszy kontrolę której ustalenia stanowią podstawę do wszczęcia przedmiotowego postępowania, po raz drugi naruszył przepisy o uwidacznianiu cen. Mianowicie, Prezes UOKiK decyzją nr DIH-1/1/2019 z 4 stycznia 2019 r. utrzymał w mocy decyzję Warmińsko Mazurskiego WIIH z 19 listopada 2018 r. wymierzającą karę pieniężną w wys. 480 zł z tyt. naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen. Zgodnie z przedmiotową decyzją kara pieniężna została nałożona za naruszenie polegające na niewidocznieniu cen 65 artykułów w stosunku do 1500 znajdujących się w sprzedaży

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się także wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy. W tym względzie oparto się na przedstawionym przez Stronę zeznaniu podatkowym PIT-36 za rok 2018.

Prezes UOKiK, stoi również na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania instytucja odstąpienia od wymierzenia kary. Mianowicie, zgodnie z art. 189f § 1 kpa organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z zebranego materiału wynika, że waga naruszenia nie jest znikoma, ponieważ brak cen jednostkowych jest naruszeniem interesów konsumentów w zakresie ich prawa do informacji. Z kolei ewentualne usunięcie naruszenia prawa nie spełni celów kary, mającej nie tylko funkcję dyscyplinującą – represyjną, ale też i prewencyjną. Na podstawie wiedzy Prezesa UOKiK posiadanej z urzędu, nie można również stwierdzić, by na stronę była wcześniej nakładana administracyjna kara pieniężna za to samo zachowanie przez inny organ. Należy więc stwierdzić, że, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż nie zachodzą podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 kpa.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 kpa, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że powtarzające się naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach nie pozwalają na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeganie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, organ odwoławczy, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, uznał odwołanie za bezzasadne. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 980 zł jest proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sędowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska

Dyrektor

Departamentu Inspekcji Handlowej

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Barbara Czacharowska
prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą
Barbara Czacharowska „Delikatesy”
2. Warmińsko - Mazurski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Olsztynie
3. a/a